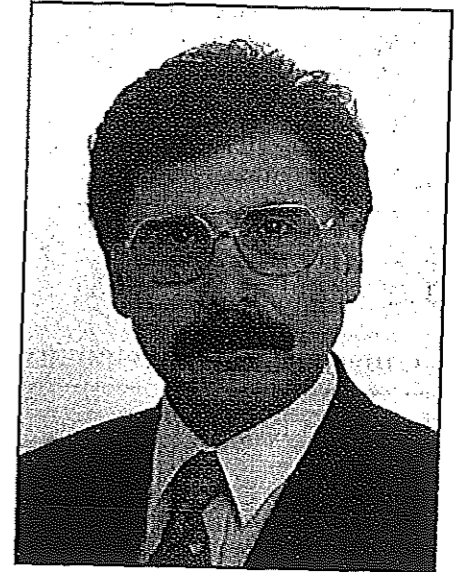

ΕΥΡΩ - ΦΟΡΟΥΜ

«Βαδίζουμε προς μια δικτυωμένη οικονομία»

Μιλάει στην «Κ» ο διευθυντής του τομέα «Τεχνολογίες Πληροφορίας» της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, Γιώργος Μητακίδης

Γ. Μητακίδης: Η σύγκλιση προς τον ενιαίο ψηφιακό χώρο απαιτεί την παρέμβαση της Κομισιόν, αλλά με τρόπο απλό, που να μην προκαλεί ανάσχεση της ανάπτυξης.

Το millenium, η προσαρμογή των ηλεκτρονικών υπολογιστών στην αλλαγή της χιλιετίας, δεν είναι μόνον πρόβλημα κόστους. Είναι επίσης ένας παράγοντας που αποσπά επιχειρήσεις και κυβερνήσεις από τις μαζικές επενδύσεις τις οποίες πρέπει να πραγματοποιήσουν στις μελλοντικές τεχνολογικές εξελίξεις. Όπως για παράδειγμα, η σύγκλιση προς τον ενιαίο ψηφιακό χώρο και πολύ περισσότερο η τάση προς μια δικτυωμένη οικονομία. Γύρω από αυτές τις τρεις παραμέτρους κινείται η συζήτηση που είχαμε με τον κ. Γιώργο Μητακίδη, διευθυντή της υπηρεσίας «Τεχνολογίες Πληροφορίας» της Ευρωπαϊκής Επιτροπής που υπάγεται στη Γενική Διεύθυνση ΙΙΙ-Βιομηχανία. Η συνέντευξη που μας παραχώρησε ο κ. Μητακίδης, έχει ως εξής:

Συνέντευξη στην ΧΡΥΣΑΝΘΗ ΦΡΑΝΤΖΕΣΚΑΚΗ

— Το πρόβλημα της αλλαγής της ημερομηνίας στους ηλεκτρονικούς υπολογιστές με τη νέα χιλιετία αναμένεται να αγγίξει όλους τους τομείς της οικονομικής και κοινωνικής δραστηριότητας στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Πώς σκοπεύει να κινηθεί η Ευρωπαϊκή Επιτροπή;

— Οι υπολογιστές έχουν φτάσει να ρυθμίζουν ένα τόσο μεγάλο κομμάτι της ζωής μας, ώστε οι επιπτώσεις από το πρόβλημα του 2000 δεν θα περιοριστούν στις επιχειρήσεις κάθε μεγέθους και τομέα, αλλά θα αγγίξει με τον ένα ή άλλο τρόπο τόσο τους καταναλωτές όσο και τις δημόσιες Αρχές των κρατών-μελών. Σύμφωνα με κάποιες εκτιμήσεις, το κόστος αντιμετώπισης του προβλήματος σε παγκόσμιο επίπεδο θα πλησιάσει το 1 τρισ. ECU, συμπεριλαμβανομένων και των νομικών διεκδικήσεων που αναμένεται να προκύψουν.

Τα δύο προηγούμενα χρόνια είχε δοθεί εκτεταμένη δημοσιότητα στο πρόβλημα, αλλά δυστυχώς αυτό δεν είναι αρκετό. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή πρόκειται να παρουσιάσει τις προτάσεις της στο επικείμενο Συμβούλιο Τηλεπικοινωνιών της 26ης Φεβρουαρίου. Αυτό που χρειά-

ζεται κυρίως είναι να ενεργοποιηθούν οι κύριοι υπεύθυνοι για τη λύση του προβλήματος, δηλαδή οι προμηθευτές και οι χρήστες συστημάτων που ενσωματώνουν τεχνολογία υπολογιστών. Βέβαια, η ενεργοποίηση του κοινού θα συμβάλει στη γρηγορότερη λύση, αφού οι καταναλωτές θα αυξήσουν την πίεση στους προμηθευτές τους, όπως άλλωστε θα συμβεί και με τους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς που έχουν πραγματοποιήσει

παρόμοιες επενδύσεις.

Μία ακόμη σημαντική παράμετρος του προβλήματος είναι οι αυξημένες ανάγκες σε ανθρώπινους πόρους που θέτει η διόρθωση των συστημάτων. Οι ΗΠΑ έχουν αρχίσει πρόσφατα να κινούνται προς την κατεύθυνση αυτή, παρέχοντας με νόμο στους συνταξιούχους μηχανικούς software τη δυνατότητα να επαναδραστηριοποιηθούν αλλά μόνον στο πλαίσιο του προβλήματος του 2000.

Ωστόσο, θα μπορούσε κανείς να πει πως παραμένοντας στο οικονομικό κόστος του προβλήματος βλέπουμε απλώς την «κορυφή του παγόβουνου» και αγνοούμε τις σοβαρότερες επιπτώσεις του φαινομένου, που είναι η απορρόφηση πολύτιμων πόρων από άλλες, σοβαρότερες επενδύσεις στις νέες τεχνολογίες. Καθώς πλησιάζουμε προς το 2000, ενώ οι ηλεκτρονικές δραστηριότητες αυξάνονται και οι επιχειρήσεις καλούνται να χρηματοδοτήσουν τις μελλοντικές εξελίξεις, έρχεται ταυτόχρονα αυτό το πρόβλημα, το οποίο για να αντιμετωπιστεί χρειάζεται μαζικές επενδύσεις. Ακόμη και στην καλύτερη περίπτωση, το αποτέλεσμα θα είναι ανασταλτικό, από την άποψη ότι κατ' αυτόν τον τρόπο θα καθυστερήσουν άλλα, χρησιμότερα -ενδεχομένως- πράγματα.

— Πρόσφατα σε ομιλία σας στην Αθήνα αναφερθήκατε στη σύγκλιση σε έναν ενιαίο ψηφιακό χώρο των τηλεπικοινωνιών, των μέσων ενημέρωσης και του εμπορίου στην ηλεκτρονική μορφή του. Πώς εντάσσεται μέσα σε όλα αυτά η πρόσφατη ανα-

κοίνωση του Επιτρόπου Μπάνγκεμαν για τη Χάρτα Διεθνούς Επικοινωνίας;

— Το σχήμα είναι απλό. Όλοι ανυλαβάνονται ότι οι διάφορες τεχνολογίες βαίνουν προς ταχεία σύγκλιση στον λεγόμενο ενιαίο ψηφιακό χώρο, γεγονός το οποίο έχει να κάνει με τη μεταβολή του σήματος από αναλογικό σε ψηφιακό. Δηλαδή, οι παραδοσιακές αναλογικές τεχνολογίες είχαν η καθεμιά τα δικά τους ιδιαίτερα χαρακτηριστικά, τα οποία εμποδίζουν το ένα να λειτουργήσει μέσα από την υποδομή του άλλου, ενώ αντίθετα η ψηφιακή τεχνολογία χαρακτηρίζεται από ομοιομορφία. Έτσι, το «πέρασμα» από το αναλογικό στο ψηφιακό απομάκρυνε ορισμένα από τα εμπόδια που χαρακτηρι-

ζαν τις επικοινωνίες και την επεξεργασία πληροφοριών. Τα παραδείγματα σύγκλισης είναι αφθονα γύρω μας: το Internet φιλοξενεί περιεχόμενο που είναι οπτικό και ακουστικό, ενώ προσφέρει ακόμη και υπηρεσίες τηλεφωνίας. Βέβαια, ο δρόμος που έχουμε να διανύσουμε είναι ακόμη μακρύς, αφού οι κανονισμοί όλων αυτών των μέσων που δημιουργήθηκαν στο πλαίσιο διαφορετικών βιομηχανιών εξακολουθούν να παρουσιάζουν σοβαρές διαφορές, ενώ υπάρχει ακόμη και το πρόβλημα της ενοποίησης των κανονισμών σε παγκόσμιο επίπεδο.

Για την Κομισιόν, όλα αυτά πρέπει να μπει σε ένα ενιαίο πλαίσιο, με έναν απλό τρόπο, αλλά και με «απαλό χέρι». Δηλαδή, χωρίς περίπλοκους κανονι-

σμούς που θα ανασχέσουν την ανάπτυξη, αλλά μέσα σε ένα πλαίσιο όπου όλοι οι παίχτες θα μπορούν να συζητούν, να ρυθμίζουν αλλά και να επαναρυθμίζουν διορθωτικά όλα τα θέματα που θα προκύπτουν. Πάλι θα υπάρχουν διαφορές αλλά όχι τέτοιες έκτασης ώστε να μπορούν να σταματήσουν την ανάπτυξη της ευρωπαϊκής οικονομίας. Όλα αυτά τα προβλήματα θα θίξει η σχετική ανακοίνωση της Επιτροπής, η οποία πρόκειται να δημοσιευθεί προς το φθινόπωρο.

— Πολύς λόγος γίνεται για την Κοινωνία της Πληροφορίας προς την οποία μας ωθεί η παγκοσμιοποίηση της οικονομίας και η σύγκλιση των μέσων επικοινωνίας που αναφέραμε παραπάνω. Υπάρχουν αυτήν τη στιγμή κάποιες ενδείξεις για τα χαρακτηριστικά αυτού του «θαυμαστού, καινούργιου κόσμου» προς τον οποίο κατευθυνόμαστε;

— Όλα αυτά είναι σαν να μας χάρισαν κάποια νέα πράγματα, των οποίων τη χρήση δεν έχουμε ακόμη μάθει. Σε άλλες εποχές, για να γίνουν το τηλέφωνο, το ηλεκτρικό ρεύμα κοινό κτήμα και πανταχού παρόντα πήρε χρόνο- σήμερα η ίδια διαδικασία γίνεται μέσα στο 1/3 χρόνου. Η μεταβολή της οικονομίας και των κοινωνικών δομών είναι τόσο γρήγορη ώστε έχουμε τη δυνατότητα να δούμε μόνον ένα μικρό κομμάτι των αλλαγών.

Οπωσδήποτε, βαίνουμε προς μία δικτυωμένη οικονομία (webbed economy), όπου όλες οι δραστηριότητες που έχουν να κάνουν με την καθημερινή κατανάλωση θα αποτελούν πλέον μόνον το 25% της οικονομίας. Ένα επί πλέον 20% θα καταναλώνεται στις υπηρεσίες προκειμένου να καλύψουμε τις παραπάνω ανάγκες μας, και το υπόλοιπο 50% θα αναλογεί σε υπηρεσίες υψηλής προστιθέμενης αξίας, όπως η υγεία, η παιδεία και γενικώς τα άυλα αγαθά. Το πρόβλημα είναι η συγκεκριμένη μορφή που θα λάβει τελικά αυτό το ουσιαστικά άγνωστο, δεύτερο κομμάτι της οικονομίας, το οποίο αυτήν τη στιγμή βρίσκεται στο στάδιο της αποκρυστάλλωσης.

Η νέα χιλιετία πλησιάζει. Η προσαρμογή των συστημάτων υπολογιστών αυτήν την αλλαγή θα κοστίσει στην Ευρώπη περίπου 1 τρισ. ECU. Η Κομισιόν θα παρουσιάσει σε λίγες μέρες το πρόγραμμά της που θα έχει ως στόχο ενεργοποίηση προμηθευτών και χρηστών. Για να μην μετατραπεί ο «θαυμαστός νέος κόσμος», σε μια μάζα άχρηστων κουτιών.

Το βέβαιον είναι ότι τις εξελίξεις θα κατευθύνουν οι ιδιαίτερες ανάγκες των ατόμων, αλλά και γενικότερα της κοινωνίας. Συγκεκριμένα, στο μέλλον το ζητούμενο για τα άτομα θα είναι μια υψηλότερη ποιότητα ζωής π.χ. καλύτερη περιθαλψη στις μεγάλες ηλικίες, σε μια περισσότερο εξατομικευμένη εκπαίδευση, στον ελεύθερο χρόνο. Η τάση θα είναι προς την κατανάλωση άυλων ή εμμέσων αγαθών. Μόνο ένα κομμάτι 5-10% θα είναι αυτό που μπορούμε να καταναλώσουμε άμεσα (βιβλίο), ενώ η υπόλοιπη οικονομία δεν θα αφορά άμεσα αγαθά, αλλά αγαθά που θα έχουν υποστήριξη από άυλα αγαθά που θα χρησιμοποιούμε για να παράγουμε υπηρεσίες.

Από οργανωτικής πλευρά, η δικτυωμένη οικονομία θα έχει μεγάλες διαφορές από την προηγούμενη. Αντίθετα με την κλασική οικονομία, εδώ ο μεγαλύτερος αριθμός αυξάνει την αξία. Συγκεκριμένα, τα νέα αγαθά θα πολλαπλασιάζουν μέσα από τη δικτύωση την αξία τους, ενώ προηγουμένως η σπανιότητα αποτελούσε λόγο αύξησης της αξίας. Αυτό γίνεται καλύτερα κατανοητό αν σκεφτούμε το παράδειγμα του τηλεομοιοτυπικού (φαξ), του οποίου η αξία μεγάλωνε όσο αυξανόταν ο αριθμός των συνδρομητών στους οποίους θα μπορούσε κανείς να στείλει μήνυμα.